

Codes of Good Fertilizer Practice and Balanced Fertilization

(A helyes trágyázás és a kiegyensúlyozott tápanyagellátás szabályai)

(A CIEC 11. Nemzetközi Szimpóziuma, Pulawy, Lengyelország
1998. szeptember 27-29.)

A Lengyel Talajtani és Növénytermesztési Intézet (IUNG, Instytut Uprawy Nawozenia i Gleboznawstwa) szervezésében, a CIEC égisze alatt, a PFS, a HELCOM, az IMPHOS és az IPI közreműködésével egy igen értékes és tanulságos tanácskozásnak adott otthont a Visztula parti város. A Czartoryski hercegek schönbrunni méretű palota-komplexumában működő jeles intézet nemcsak szakmai, de kulturális élményt is adott a résztvevőknek.

A szimpóziumot Ch. Hera, a CIEC elnöke nyitotta meg. Bevezetőjében a rá jellemző, latinus hevülettel ötvözött szakmai bölcsességgel vázolta fel a kelet- és közép-európai régió tápanyagellátási helyzetét, a gazdasági, szakmai és szervezési gondokat. Kiemelte, hogy a mezőgazdaság tápanyagellátásában, éppen az ismert problémák miatt a szellemi tőke, a tudás, a kutatási eredmények talán még jobban képesek segíteni, mint más korábbi időszakokban. Köszönetet mondott a szervezőknek és a vendéglátóknak, valamint a tanácskozás szponzorainak. A megnyitó során rövid köszönetet mondott S. Kukula, a vendéglátó intézet igazgatója, valamint L. Cisge, az IMPHOS és A. Krauss, az IPI képviselője.

A tanácskozás öt szekcióban, továbbá egy IMPHOS és egy IPI Workshopban, valamint egy záró, kerekasztal-beszélgetés keretei között zajlott le.

Az *első szekció* témaköre „Az európai műtrágyagyártás és -felhasználás trendje” volt. A téma bevezető előadását N. DOUTHWAITE tartotta meg. Ezt egészítette ki H. GÓRECKI lengyel körképe, valamint JOLÁNKAI M., NÉMETH T., CSATHÓ P. és ÁRENDÁS T. közép- és kelet-európai tanulmánya.

Az ezt követő *IMPHOS Workshopon* „A közép- és kelet-európai foszforműtrágyázás jelenlegi helyzete, valamint a fenntartható élelmiszertermelés foszforműtrágya-igénye” volt a tanácskozás témája. L. CISGE bevezetőjét követően a régió országainak beszámolóit hangzottak el. A bolgár helyzetet S. GORBANOV, a csehét J. BAIER, a magyart NÉMETH T., a lettét A. KARKLISH, a lengyelt M. FOTYMA, a románt CH. HERA, a szlovákot R. BUNOVSKY, az ukránt M. LISZAKOVSKIJ, végül a jugoszláv tapasztalatokat S. BLAGOJEVIC ismertette.

A *második szekcióban*, melynek címe „A műtrágyahasználat környezeti hatásai” volt, három előadás hangzott el. U. KREMSEK beszámolt a Balti-tenger ökológiai és tápanyaggazdálkodási összefüggéseiről, A. SAPEK ismertette a nitrogén- és foszfortrágyázás vízre és léghőre gyakorolt hatásának lengyel tapasztalatait. K. ISHERWOOD a kiegyensúlyozott tápanyagellátás módszertani kérdéseit fejtegette előadásában. A

szekciót a poszterek, valamint számítógépes szaktanácsadási modellek bemutatása egészítette ki.

A *harmadik szekció* a növények tápanyagigényével foglalkozott. E témában is három előadás hangzott el. N. VAGSTAD a növények tápanyagigény-meghatározásával, M. FOTYMA a műtrágyázási javaslatokkal, E. SCHNUG pedig a „precision agriculture” szellemében fogant metodikai elképzelésekkel ismertette meg a hallgatóságot.

Az *IPI Workshopot*, amelynek címe „A közép- és kelet-európai országok műtrágyahasználatának gazdasági lehetőségei” volt, valójában a káliumtrágyázás gondjait és perspektíváit taglalta. A bevezető előadást A. KRAUSS tartotta meg. E. UEBEL a tápanyaghiány konzekvenciáit elemezte. Ezt követően az egyes országok beszámolóira került sor. A bolgár tapasztalatokat M. NIKOLOVA, a belorusz viszonyokat J. BOGDEVICS, a csehet J. KLIR, a magyart JÁSZBERÉNYI I., a lengyelt S. GOSEK, a románt pedig M. DUMITRU ismertette.

A *negyedik szekció* az üzemi szintű tápanyagmérleg fenntartásának kérdéseivel foglalkozott. S. VERMEULEN a kiegyensúlyozott tápanyaggazdálkodás, B. SAPEK pedig a farmergazdaságok környezetszennyezési kérdéseit taglalta.

Az *ötödik szekció* a trágyázással kapcsolatos oktatás és szaktanácsadás kérdéseit tűzte napirendjére. S. KOLIND ismertetett egy dániai oktatási és szaktanácsadási modellt. G. CIESLINSKI pedig a lengyel műtrágyázási szaktanácsadás helyzetét és fejlődését mutatta be. A szekció munkája kiegészült a poszterek bemutatásával is.

A *záró kerekasztal-beszélgetésre* az utolsó napon került sor. Témája a P- és K-ellátás regionális helyzete, valamint a középtávú követelmények és perspektívák megfogalmazása volt. A kerekasztalt M. Fotyma és Németh T. vezették. A zárszót pedig L. Cisge, illetve A. Krauss fogalmazták meg. A lényeg talán abban foglalható össze, hogy a régió tápanyaggazdálkodásának tíz évvel ezelőtti összeomlását követően úgy tűnik történt pozitív elmozdulás, de ez további súlyos terheket ró mind a gazdálkodókra, mind a kutatókra.

Érkezett: 1998. december 8.

JOLÁNKAI MÁRTON
Magyar Tudományos Akadémia,
Budapest